

Presentasjon

Åslaug Kalstad. Leder i FFO Bergen. Tidligere leder i Autismeforeningen.

Har bakgrunn som lærer og rådgiver i ungdomsskolen.

FFO er en paraplyorganisasjon og vi representerer 32 forskjellige organisasjoner i Bergen. I Bergen har vi ca 15000 medlemmer. FFO er godt representert i Kommunalt råd for personer med funksjonsnedsettelse (KRPF) og der har vi hatt møter med politikere og byråd angående skolebudsjettet.

Jeg vil i dette innlegget holde fokus på spesialpedagogikk, men jeg er fullt oppmerksom på at skolen også trenger assistenter og miljøarbeidere.

I dag snakker vi ikke om helsesykepleiere, men de er også en særdeles viktig brikke selv om de ikke ligger inn under dette budsjettet.

- 1 Hva er det beste for samfunnet?
Det er å investere i skole og utdanning. Framtida.
- 2 Tidlig innsats i skolen hjelper, men det er ikke nok for alle.
- 3 Noen må ha hjelp gjennom hele skoleløpet og da må de få det.

- 4 De med synlige funksjonsnedsettelse, få som oftest mer/lettere hjelp.
- 5 FFO er mer bekymret som trenger LITT spesialpedagogikk.

Det kan være ADHD eller autisme, en gruppe som jeg kjenner godt.

Det kan også være dysleksi, dyskalkuli eller lettere psykisk utviklingshemming.

Det kan også være barn med diabetes, epilepsi eller mage- og tarmsykdommer.

Enkelte elever trenger hjelp til medisinerings da de ikke kan regulere det selv.

- 6 Noen elever har behov for skjerming for å mestre skoledagene.

Det har over tid blitt kuttet en del i skolen og resultatet er synlig. Mye av det som før var gitt som spesialpedagogisk undervisning er i dag gitt som tilrettelagt undervisning.

For ca 10 år siden fikk PPT føringer om å redusere antall sakkyndige som hadde en sakkyndig som anbefalte 3-4 timer spesialpedagogikk per uke. Det skulle nå gis som tilrettelagt undervisning i klasserommet. Statistisk kan det se ut som om behovet for spes ped var mindre og nå i de senere år har økt.

FFO er av den oppfatning at LITT spes ped er kanskje det som skal for å gjøre skoledagen god for en elev.

På den ene siden var det med å gjøre at skolene kan disponere de tildelte ressursene friere.

På den andre siden vil det dekke over det reelle behovet for spesialundervisning på den enkelte skole.

- 7 Det er en økning i ufrivillig skolefravær/skolevegring de siste årene og spesielt etter pandemien.
- 8 Vi ser en økning i skolefracfall
- 9 Vi ser en økning i ungdomskriminalitet
- 10 Et resultat av at elever ikke får den hjelpen de skal ha i skolen, er at de ender opp som mobbeoffer. Dette gjør gjerne at de får post traumatisk stress syndrom (PSTS) og andre psykiske lidelser som følge av det de har opplevd.
- 11 Kutt har ført til at elevene får for lite oppfølging i friminuttene. Dette medfører alvorlig mobbing og flere kapittel 9A-saker (saker som skolen ikke har ressurser til å følge opp).
- 12 Kutt fører til at når elever stikker av fra skolen fordi de ikke har det bra, har ikke skolen lenger ressurser til å dra ut å leite, men kontakter foreldre som må gjøre det.
- 13 Kutt i spesialpedagogiske stillinger, gjør at arbeid må utføres av klasselærer eller assistent (hvis en er heldig og har det).
Dette fører til økt stress og økt sykefravær.

- 14 Skolen er i lag med hjemmet den viktigste pilaren på veien til et aktivt voksenliv.
- 15 Alt dette tilsier at et kutt i bergensskolen ikke er en vei å gå. Det er særdeles dårlig samfunnsøkonomi.
- 16 FFO vil minne dere om at det å gå på skolen er en menneskerettighet.
- 17 FFO vil også minne det sittende byrådet om at de gikk til valg på å gi oss en bedre bergensskole og da må gå for det. Det gjør en ikke ved å kutte i budsjettet til skolene!

Takk for meg!